

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajnal utca 13. szám.

Felelős szerkesztő:
Dr. KISS PÁL.

Főmunkatárs:
ESPERTSIT JÁNOS.

Telefon szám: 63.

Meghívó.

A makói függetlenségi és 48-as párt tagjait felkérjük, hogy a III. ker. olvasókör helyiségeibe és az újvárosi I. ker. olvasókör helyiségeibe *naponként este 7 órakor* tartandó értekezleteken minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

A tanyák közt.

Makó, május 20.

Hatalmas csalódás, nagy lelkiválság volna szükséges ahhoz, hogy a föld egyszerű népét, mely elveiben állhatatos, meggyőződésének nyilvánításában törhetetlen, elérhetne hódítani a függetlenségi eszméktől.

A föld romlatlan népe, a tanyák lakossága a szabad természet ölében, a természetet, tanolja el, hogy csak függetlenséggel, szabadsággal lehet boldogulni. A tanya népe nagyon jól tudja, hogy a magyar állam, a jogtalan, vagy csak papiros joggal körülbástyázott magyar nép csak akkor boldogulhat, gazdaságilag akkor fejlődhetik, ha megkapja az erős intézményeket, amelyek képessé teszik az országot, hogy végre valahára lenyűgözze, vagy hátat fordíthasson évszázados ellenségének Ausztriának.

A föld romlatlan népe nem tanult mást apától, nem tanult mást az ország történetéből, nem látott mást tapasztalataiból, nem olvasott egyebet az újságokból, mint azt, hogy a mi küzdelmünk, a magyarok küzdelme állandó legnagyobb ellenségünkkel, Ausztriával. Ha a magyar nép csak egy pillanatra is feladja a küzdelmet, ha a magyar nép a függetlenségi párt legerősebb váraiban, így Makón is, csak egyetlen alkalommal s különösen most elengedné magát tanitoritani Kossuth Lajos tanításától, példa adásától, úgy ez ország megérdemli, hogy

örökös szolgaságba süllyedjen.

Köztudomású dolog, hogy az osztrákok azért nézték szeretettel a koalíció kötött kezű kormányzását, mert azt hitték, hogy le fogják járni a függetlenségi pártot. Ez már-már sikerült is. Nem Kossuth Ferencen mult. Ezt a császármetszést Justh Gyula háritotta el, ezt a veszedelmet a függetlenségi párt mostani vezére terelte el az országtól. Már — már nyakán volt a magasztos elveknek a kötél, már már úgy látszott, hogy végleg elsüllyed a legszebb elvekkel megrakott hajó s akkor jött Justh Gyula, aki öntudatosan, férfias biztossággal, s legerősebb magyar érzésekkel kiáltotta oda a kerülő utakon dolgozó Ausztriának: Nem oda Buda!

És a legrövidebb idő alatt leesett a hályog a magyar nemzet szeméről. Justh Gyula országos körútja olyan volt, mint a termékeny májusi eső, mely után buján nő a termés. Az ő körútja felnyitotta a zavarosan látóknak szemét s új életet öntött a csüggedt lelkekbe. Justh Gyula agitációja nyomán rögtön világossá lett, hogy a nemzet küzdelme szükséges. A függetlenségi eszméket elejteni egy pillanatra sem szabad. A mostani választási harc folyamán kitűnt, hogy Magyarországon a népnek küzdenie kell továbbra is a szabadságért, a függetlenségért, a jogokért, mert itt a főurak, a nagybiratosok, a papok kezét fogtak a kormányhatalommal, hogy továbbra is megtartsák a népet az ők és Ausztria kizsákmányoló uralma alatt.

A választási harc folyamán kitűnt, hogy a régi választási korrupció teljes erejével feltámadt. A megvesztegetés, a hatalmi erőszakoskodás, etetés, itatás, lelkek megkörnyékezése lelketlenül és undorító módon folyik.

Itt a városban az egész város szeme láttára történnek a legvisszataszítóbb dolgok a mungó párt részéről, Erőszakoskodnak, handléznak, pénzelnek, kidobadják magukat az ajtón s visszamennek az ablakon, ígérnek tulvilági üdvösséget s mindenkinek torony órát láncsal, adó leengedést, törvényszéket, kasszárnyát, marosi hidat és ha tetszik — süstörgős istennyilát is. Abban a fazékban amelyből mungóék kortes fogásaikat meritik, — mint a boszorkány konyhában, minden van.

És azt hiszik a jámborok, hogy mivel itt a városban nem sikerül nekik a maszlagot beadni, a tanyák között sikerül. Azt hiszik ezek a báránybörbe bujt farkasok, hogy a tanyák népe felül annak, amit ők az igási ut és királyhegyesi ut kikövezéséről povedálnak. Azt hiszik, ezek a politikai vigécek, hogy a tanyák népe nem tudja, miképen az egész országban megindult a hadjárat a hatalom mindenféle eszközével, hogy a magyar függetlenségi pártot s annak vezérét Justh Gyulát végleg letörjék, hogy hosszú évtizedekig azt csinálhassanak az országból Ausztria javára, amit akarnak.

Vasárnap indulnak a konkolyhintók a tanyák közé. Mi nem félünk ettől a kortes uttól. Oda mehetnek. Itt a városban tudtak fogni egynehány mungót, de a tanyák közt elváruló nem igen akad.

Legyen az utjuk bátor-ságos.

X.

— **Kinevezés.** A király *Hieronymi* Károly kereskedelemügyi miniszter felterjesztésére *Patkós* Mihály végzett joghallgatót földinket a kereskedelemügyi miniszterium személyzeti létszámába ideiglenes minőségű miniszteri segédfogalmazóvá nevezte ki.

Földeák Makón.

Népgyűlés a szolgabíróóság előtt.

A „M. F. U.” tudósítójától.

Makó, május 20.

Földeák községből egy csapat férfi, asszony s gyermek szorongott ma délelőtt a központi szolgabíróóság szűk helyiségeiben. Mind vádlottak voltak épp úgy az asszonyok, mint a férfiak és a gyermekek is. Rettenetes bűnyomja a lelküket, a melyért — így gondolják ezt a hatalmasok — bűnhődniök kell. Ez a rettenetes bűn az volt, hogy *nyiltan merték hangoztatni véleményüket.*

Azért vagyunk mi szabad ország, azért virágozik nálunk a nagy urak beszédeiben, de csakis ott, a gondolat és szólás szabadság, hogy ha mégis ez a szabadság az uraknak nincsen nyére, bizony még be is csukhatják az embert az annyira hangoztatott szabad vélemény nyilvánításáért.

Mert a nagy urak kezében van Magyarországon nemcsak mindenféle szabadságunknak a pórázon tartása, hanem a közigazgatási büntető hatalom is. Így aztán csakis addig terjedhet a szabadságunk, a meddig ezek a jó urak a póráz tengedik és a milyen irányban engedik.

Ne is várjon Magyarországon senki nyugodt, egészséges és becsületes állapotokat s humánus és liberális fejlődést addig, míg a mai előjogokkal bíró osztályok helyét az állami és társadalmi vezetésben a minden izében demokratikus az a népelem el nem foglalja, a mely ma teljesen félre van szorítva. Ezt a népelemet pedig csakis a mai kisemberek osztálya, alkothatja meg. Mi szentül is hisszük, hogy ezeké a jövő s a mai kiváltságos osztályuralomnak a vége gyorsabban következik be, mint a hogy annak oszlopai velik.

Ennek a kiváltságos osztályuralomnak a rendszere hajtotta ma be azt a 17 szegény embert a központi szolgabíróóság elé. Ezzel az eljárással a földéaki földesuraknak, a Návayaknak az az abcugolások folytán kapott sebeit akarják kenegetni s meggyógyítani.

A Návayak ugyanis módfelett ajánlják mostanában képviselőül azt a Szojka Kálmánt, a kit négy évvel ezelőtt darabontsága miatt elátkoztak. A földéaki nép azonban sehogysem akarja bevenni ezeket a izléstelen maszlagolásokat.

A multkoriban népgyűlést hívtak össze a Návayak. A nép össze is jött s a mikor agyba főbe dicsérte a kegyelmes Lajos az ő Szójkáját, a nép állandóan abcugolta az ajánlót is, ajánlottját is. Es ebben van a hiba, ezt tessék jól megjegyezni. Micsoda vakmerőség a nép részéről, hogy a Návayakat abcugolja, mikor folytonosan éljenezni volna kötelessége. Ha folytonosan éljeneztek volna, ma nem volna értelmesebb s intelligensebb nép a világon a földéakínál, akik dicséretet s ajándékokat érdemelnének, de mert abcugoltak, tisztán csócselék ez a nép, a mely büntetést érdemel. Legjobban szeretnék ebben is a boxot. Mert, ó hiszen nagyon jól tudjuk, a szabadvélemény nyilvánítás csakis az urak folytonos éltetésében merülhet ki, de már olyat nem szabad ám tenni, a mit az urak nem akarnak, vagy éppen sérti is a hiúságukat, vagy uri mivoltuk fránya tekintélyét.

Dr. Glatz Béla vezette az abcugolások miatt törvény elé idézett földéakiak fölött a tárgyalást. Dicséretére legyen mondva, tárgyilagosan. Bizonyára éreznie kellett, hogy büncselekvényről még csak szó se lehet.

A vádlottak előadták nyíltan a dolgot, úgy a mint történt. Abcugolták Szójkát mert nekik nem kellett, ők 48-asok. Előadták, hogy a csendőr még a népgyűlés előtt fellovagolt a járdára és egy gyermeket elgázolt. Elmondták azt is, hogy az abcugolókat meg is támadta egy néhány „hü” ember s a csendőrök ezt nézték, hogy 14—15 éves fiu romlatlan lelke öszinteségével vallotta, hogy ő záptojást dobott a kormány pártiakról, mert meggyőződése szerint azok nem magyarok, a balpártiak az igaz magyarok.

Ítéletre még nem került a sor. Hiszen mi is lenne a közigazgatási tekintélyből, ha 17 földéaki ember ügyével végeznének egy nap alatt s nem hagyták azokat még tovább is kitenni ezzel az eljárással való zaklatásoknak.

Nehéz is lehet azt kitalálni különösen ilyen választási időkben, hogy mi is hát tulajdonképpen az a szabad vélemény nyilvánítás? A miről azt predikálják a szegény embernek, hogy élhet vele s a mikor meg igazán él vele, leakarják csukni s így elnémitani.

Vessző.

Olvasóinkhoz.

Lapunkra vonatkozólag a következő tudnivalókat közöljük:

Lapunk megjelenik hétfő kivételével *mindennap*.

Szükség esetén mendkivüli kiadásban is.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz szállítva:

Félévre . . . . . 3 k. 50 fill.

Egy hóra . . . . . — k. 60 fill.

Vidékre postán küldve:

Félévre . . . . . 7 k. — fill.

Egy hóra . . . . . 1 k. 20 fill.

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk.

Telefonszámunk: 63.

Nincs hivatal, nincs elv.

Az árokjáró mungó

— Választási képek. —

Makó, május 20.

Hát fránya nagy dolog is az a hivatal. Még akkor is, ha nem jár vele semmi fizetés. Hátha aztán még jövedelmet is ad. Nem hiába, hogy némely ember a lelkeüdvösségét is kész odaadni annak, a ki neki hivatalt ígér, pláne olyat, a mi busásan fizet.

Hiszen itt van az egyik mungó esete. Mire lett képes egy fizetéstelen hivatal miatt.

Kenyere javát mint a régi szabadvélpárt embere ette meg. De gondolt egyet s felcsapott Justh Gyula hívének. Jobb módu ember volt, ezért annál könnyebben tett szert a szerény vagyonu, de mindig becsületes gondolkozásu függetlenségi pártiak között befolyásra. Önzetlen 48-as pártinak hirdette magát. Aztán meg is választották az egyik helyi függetlenségi kör elnökének. Evekig elnökölts büszke volt arra, hogy függetlenségi. Ámde fordult a kocka s hogy hogy nem egyszer csak arra ébredt, hogy kiespepent az einöki székből. A kör tagjai úgy gondolkodtak, sehol sincs meg írva, hogy mindig csak ugyanaz legyen az elnökünk, de talán már egyéb okuk is volt. Végre is Pali bácsinak kitélt az elnökség. A mire meg úgy gondolkodott, hogy ha neki az elnökségből kitétek a szűrét, ő meg kiteszi magából a függetlenségi elveket, a melyeket úgy is csak ideiglenesen, az *elnöki* hivatal kedvéért hordozott a begyében, nem is a szívében.

És Pál ur úgy tett, a mint kigondolta: felcsapott Rényi-pártinak. — Mint ilyen a hétfői „dicszes” bevonulásnál felkapaszkodott egy Rényi — kocsi s elkezdett ott fennen begyeskedni, mint ezelőtt a Justh — kocson tett. A szentlőrinci asszonyok jól ismerték Pál urfi dolgait s erélyesen invitálták, hogy szálljon csak le arról a kocsirol, mert hát szemérem is van még a világon. Az új mungó kortes le is szállt s az egész sugáraton az árok fenéken kuksolva lépkedett befele, hogy minél kevesebben láthassák — félig elsüllyedve. Kérdezték, a kik látták, mért lett belőle ilyen árokjáró. Hát ez a magyarázata. Szégyelte magát s a méddig lehetett, a föld színe alatt le is sülyedt e szégyenletében.

Rényi választója.

Egyik külvárosi utcán valakinek a lakását keresi egy asszony. Megkérdezi a legelső embertől, a kit ott talál, merre is lakik, a kit ő keres.

— Mért kérdezi, veti ellen a magyar, talán bizony maga is kortese ennek a csunya házaló pártnak?

— Nem én. Asszony létemre ilyenbe nem avatkozom. — De mondja csak bácsi, maga milyen párti?

— Én asszonyom? — Rényi-párti vagyok.

— Hát aztán nem szégyenli magát, hisz most mondta, hogy milyen csunya párt? — Erdeklődik tovább a kíváncsi asszony.

— Szégyelni szégyelem biz én magamat, mondja most már csendesebb hangon az atyafi, de hát beleestem ebbe a szégyenbe. A Halley üstökös csapjon abba a mungópártba!

— Hogy, hogy?

— Hát úgy esett, hogy Rényiéktől *hivatalt* kaptam s a mig az tart, kell, hogy Rényi párti legyek.

— Aztán mi az a magas hivatal, a mely a maga elvét leköti.

— Zászló kihordójok vagyok Rényiéknek.

— Le is szavaz aztán Rényire?

— Szavaz a Halley üstökös, de nem én, hiszen nincs is — szavazatom. De ha volna, se adnám erre a politikai vigécre.

Krónikás.

Hirek.

— **Tisztujtás a városnál.** Makó város képviselőtestülete holnap, szombaton délelőtt tölti be a Bakos Ferenc halálával megüresedett főjegyzői állást. A főjegyzői és az esetleg megtüresedő állásokra a következők adták be kérvényüket: a főjegyzői állásra pályáztak: Bóna Pál dr. rendőrkapitány, Nikolics Aurél csanádpalotai községi jegyző, Gera Sámuel városi tanácsjegyző és Gorcsa Péter városi főszámvevő. A tanácsjegyzői állásra pályáztak: Gorcsa Péter, Barna Mihály, Cirbus Albert és Almási Gyula; az alkapitányi állásra: Földesi János, Szalai György, Márha Gyula a közpénztári ellenőri állásra: Strebouszky János és Hajdu Mihály; a főszámvevői állásra Hajdu János; az alszámvevői állásra: Strebouszky János és Czeglédrom Lajos; a polg. fogalmazói állásra: Török Sándor, Strebouszky János és Hajdu Mihály, a birtoknyilvántartói állásra: Kollár Endre, Strebouszky János és Török Sándor.

— **Neghívó.** A II. kerületi függetlenségi és 48-as olvasóköri elnöksége a körnek 100-as végrehajtó bizottságát ezuton hívja meg vasárnap délelőtt 11 órakor tartandó értekezletére.

— **Teljesített kérelem.** Bója Ferenc, a „Központi” kávéház tulajdonosa azt a kérelmet terjesztette Makóváros tanácsa elé, hogy kávéháza elébe asztalokat helyezhessen ki. A városi tanács ma délelőtt tartott ülésében helyt adott Bója Ferenc kérelmének.

— **Iskolaszéki ülés.** A makói izraelita hitközség iskolaszéke ma délután Dózsa Sámuel dr. elnökletével ülést tartott. Az iskolaszék ez alkalommal állapította meg az iskolai évszám vizsgák határidejét, melyek június hó 21, 22 és 23 án tartatnak meg. Ugyanez alkalommal küldötte ki az iskolaszék a vizsgabiztosokat is.

— **A községi takarékpénztár ügye.** Makó város képviselőtestü-

lete február havi rendes közgyűlésén tárgyalta és el is határozta a községi takarékpénztár felállítását. Minthogy azonban a város képviselőtestülete indítvány folytán a közgyűlésnek nem az első, hanem a második napján hozta meg a községi takarékpénztár felállítására vonatkozó határozatát, az alispáni hivatal megsemmisítette a határozatot és utasította a várost újabb határozat hozatalra.

— **Vasuti gyűlés.** Az alföldi gazdasági vasut részvény társaság, mint megirtuk, tegnap tartotta rendes közgyűlését Aradon. E közgyűlésen Makó városát Galambos Ignác dr. polgármester képviselte, ki a városi tanácsnak mai ülésén tett jelentést a vasuti részvénytársaság forgalmáról. A vasuti részvénytársaság tiszta haszna 2147 korona volt, melyet a közgyűlés a tartalékalaphoz csatolt. E szerint Makó városa nem kapott semmi osztalékot sem.

— **Mi lesz a szavazó cédulákkal?** Megirtuk már, hogy a városi központi választmány akként határozott, miszerint a szavazó cédulákat mindenki e hó 25-ig a polgármesteri hivatalnál veheti át. A cédulákat napról-napra több választó keresi, de nem kapja meg, mert még nincsenek megcímelve a cédulák. Ebben a hanyagságon kívül mást is látunk, azért e helyen figyelmeztetjük a város polgármesterét a szavazó cédulák mielőbbi kiállítására, nemkülönben kikézbítésére, mert azoktól, kik szavazó céduláikért már jelentkeztek, főként a tanyákról nem lehet követelni, hogy ismét jelentkezzenek.

— **Árlejtések a városnál.** Ma délelőtt két árlejtés is volt a városnál. Egyik a szegénymenházi lakók ruha szükségletének szállítására, melyet Kovács Sándor nyert el 839 koronáért. Másik árlejtést a gazdasági iskola környékének feltöltésére tartották. Ezt Török György nyerte el 600 koronáért.

— **A Deákferenc utcai iskola.**

A Deákferenc-utcai iskola már évek óta olyan állapotban van, hogy abban tanítani nem volna szabad. Mindennek dacára az iskola újra építésére mind a mai napig késett különféle akadályok miatt. Most azonban közeledik a rég kívánatos ügy a megvalósulás felé. Ismeretes ugyanis, hogy a városi tanács ennek az iskolának újraépítésére március havában árlejtést tartott. Volt is beadvány több ajánlat. Mindennek dacára a képviselőtestület egyik ajánlatot sem tartotta elfogadhatónak és a munkálatot ki nem adta. E határozat ellen Csorba József, mint legelőnyösebb vállalkozó, a vármegyéni élt fellebbezéssel, de fellebbezett rajta kívül még Sepsei István városi képviselő is. A felső hatóság helyt adott a fellebbezéseknek és utasította a várost az iskolának mielőbbi felépítésére. Ezzel az ügygel ma délelőtt foglalkozott a városi tanács és akként határozott, hogy a Csorba József ajánlatát javasolja elfogadni.

— **A város építkezése.** A város tulajdonát képező Kaszaperi pusztán egy magtár építése vált szükségessé. A városi tanács egy

kiküldött bizottság véleménye alapján ma kimondotta, hogy Kaszaperen egy 10 méter hosszú és 6 méter széles magtárat épített.

— **Járdát kérő lakosok.** A Hold utca lakói az iránt fordultak a városhoz, hogy utcájoknak másik oldala is köveztesse ki. A tanács a kérelmet áttette a mérnöki hivatalhoz azzal az utasítással, hogy a mérnök annak idején mikor a többi utcákat aszfaltozzák, a felszabaduló téglaköveket, a Hold-utca kikövezése iránt is tegyen előterjesztést.

— **Jégyvár Makón.** Megemlékeztünk már arról, hogy Zeiller Rudolf gőzmalomtulajdonos jégyvár felállítására iránt kért engedélyt a hatóságtól. Ez ügyben tegnap volt a telepengedélyezési eljárás, amelynek alapján a városi tanács mai ülésében megadta az engedélyt a jégyvár felállításához.

— **Folyam titka.** A tegnapi nap folyamán a Tisza hullámai Magyarokanizsa mellett egy 40 év körüli, hiányos öltözötű ember hulláját dobták ki a partra. A hulla már napok óta lehetett a víz alatt, mert annyira oszliának indult, hogy fel sem volt ismerhető. A hatóság a fogyatékos öltözetből következtetve, azt hiszi, hogy a szerencsétlen ember öngyilkos lett és ilyen szándékkal ugrott a Tiszába. Mivel a hulla kiletét megállapítani nem lehetett a magyarokanizsai előjárás megkereste Makóváros hatóságát is a szerencsétlen ember nevének megállapítása iránt.

A Khuen-kormány.

A nép kenyere ellen tör.

Makó, május 20.

Hát van még, a ki tagadja, hogy ez a Khuen-kormány testétől lelkestől csakugyan a nép igaz barátja? Dolgozni akar, ez van a címében s úgy mondja, hogy dolgoz a nép érdekében akarja végezni.

Micsoda szép, megható program ez — *így szóval* előadva s hirdetve kortések és jelöltek száján át az egész országban.

De hogy a *gyakorlatban* ne legyen ilyen szép a munkaprogramjok, arról mint eddig, ezután is éppen úgy gondoskodnak majd.

Most is milyen atyai jóindulattal gondol a népre ez a Khuen-kormány. Jön a nagy munkaidő, a mikor a nép a munkának a dandárjába fog. Erős izzadságos munka folyik a mezőkön. A nép reggeltől napestig görnyed-fárad nehéz munkájában. — Hiszen a munkájának díja is van, mert a most következő időkben keres legjobban a nép. Ez idő az, a melyben egész évre össze szerzi kenyerét.

Am a Khuen-kormány siet, hogy megszabadítsa a népet ettől a munkától.

Most a legnagyobb dologidők közeledtével fegyvergyakorlatra hívják be a nép tizezeit. Eppen azokat, a kik legerősebbek, s leginkább keresőképese.

Május 30-kára hivatják a tartalékosokat és póttartalékosokat a mundérba. Be kell rukkolni. El kell menni a munka elől, nem akarja a kormány, hogy a nép fiai verejtékező munkával fáradjanak, a mikor módot tud neki adni arra, hogy a dologidő helyett egy kis „gelenksz übunggal” s „defilirozással”, meg más ilyes félekkel mulassák magokat.

Makóról 80 tartalékost és póttartalékost hívtak be katonáikhoz fegyvergyakorlatra 30-ikára. De még több is jön.

Az igaz, hogy éppen abban az időben a mi most következik, van legnagyobb értéke s díja a nép munkájának is. A mostani időkben kereshet legjobban. Ez az idő az, a melyben egész évre valóját össze takarítja. Magának és egész családjának. Ha most nem jut hozzá ehhez a munkához, egész éven át, különösen majd téli időben, szűkölködhetik, éhezhet egész családjával.

De mit törődik ezzel a Khuen-kormány. A mikor a népre kérésesen sujthat. Elűti előle kenyérkeresetének a legjobb idejét, alkalmát, azután meg előzi attól is, hogy a választásokon választói jogával élhessen.

Hiszen a nép mindenütt igaz becsületes, független érzelmű: ezért sokat árthatna a Khuen-jelöltjeinek.

Félre a néppel a választásokon, még ha e miatt elveszít is utolsó falatját. Éhezhet majd a nép, hogy most legjobb időben nem jut keresethez. De fő az, hogy a mungó tábornak szavazatával kárt ne tehessen.

Igy gondolja ezt el a Khuen-kormány és ime a katonai behívók által meg is cselekszi!

Vessző.

Szerkesztői üzenet.

Nem mungó. Helyben. Ön ezt a kérdést adja fel nekünk: „Hogy van az, hogy most, ha az ember végig megy az utcán, kétféle ember csoporttal találkozik: az egyik csoport tiszta, bátor, nyílt arcú, felemelt fejű emberekből áll; a másik csoport sunyi, alátomos, ravasz arc kifejezésű. Ha az emberrel találkozik megrezzen, elhúzódva kullog el mellette, fél, hogy a tekintete találkozik a másikkal? Valamit véteni kellett az utóbbi csoportnak.” Igaza van. Jól figyelte meg Makón a helyzetet. Az előbbieket a függetlenségi párt tagjai, akik nemcsak azért bírtak és felemelt fejűek, mert biztosak a győzelemben, hanem azért is mert tudják azt, hogy az igazság, hazafiság az ő részükön van. Az utóbbiak a mungók, akik nagyon jól tudják azt, hogy veszített ügyük van, de az emberi ös ösztönnél fogva szégyellik azt, hogy a politikai erkölcstelenség és a hazugságok fertőjében fetrengenek. Ezért kerülnek a bátor nézésű függetlenségi tekintetét. Restellik magukat, ha ugyan jó nagy része képes rá.

Katolikusnak Helyben. Jól különböztet. Más dolog a vallás, más az egyház és más a papság. Helyesen figyelte meg azt is, hogy a hecckáplánok kezdenek

ugrálni, nem férnek a bőrükbe s amikor az igazság fegyverével az orrukra koppintunk, szemérmetlenül tagadnak s magukra öltik a csuhát, azt hívén, hogy az sebezhetetlen, pedig a legtöbbször moeskos lélek van alatta. Látja most is így tesznek. Hasábos cikkekben piszkolódnak s amikor rajtuk van a vizes lepedő álerkölcsbe burkolóznak s kijelentik, hogy velünk nem vitáznak és *hazugságaink* (?) cáfolatába nem bocsátkoznak. Miért nem? Mert nincs mit cáfolniok és nem is tudnának. Ilyen emberek prelegálnak vallás erkölcsös nevelésről, akiknél igazán hiányzik a vallás is és az erkölcs is. Ezek az emberek mernek két ilyen fogalom tövébe huzodni, melyet mindennap tiszszel felrúgnak. Akik előtt semmi sem szent, csak az egyház, a papok hatalma. Ennek fentartásáért hazudnak, rágal-maznak, ferdítenek, poszkolnak és nem látják, hogy az ő idejüknek lassan-lassan befellegzik, mert Magyarországon már itt az akác-favirág nyílása. És mindezt teszi a püspöki engedélyvel, mert hiszen az *Officiorum* pápai constitúció 42 szakasza szerint világi papoknak engedély nélkül tilos bármiféle pap szerkesztését elvállalni. A mi hecc káplánjaink tehát püspöki engedélyvel köpökdnek s igaza van, amikor azt állítják, hogy ezeknek az embereknek az izetlenkedését felesleges türelemmel tűrjük. Szerencsére jó gyomru emberek vagyunk, de hogy az undor érzet nem fog el néha bennünket, nem tagadhatjuk. De hiszen mi a mütely kipusztítására vállalkoztunk.

Megnyit a makói közönség kedvenc szórakozási helye a

marosiligeti mulató

a hol a nap bármely szakában kitudó hűsítő italok és ételek is kaphatók. A víz partján s a terebélyes fák alatt kellemes tartózkodás.

A közönség pártfogását kéri kiváló tisztelettel:

Érdeki József
vendéglős.

Bizalommal

vásárolhat különféle *vasárkat* u. m. *gazdasági szerszámokat, Zsákokat, festők és fűszerárkat* az elismert szolid cégénél

Kolossy Károly

üstökshöz czimzett vas- és fűszer kereskedésében Megyeház utca.

Eladó Cséplőgép.

A makói — tanyai gazdátársaságnak egy 4 éves **magánjáró 8-as cséplőgép garnitúrája** kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Értekezhetni lehet Márton Ferenc megbizottal.

Tanya 644 szám alatt.

Regény.

Képek a szabadságharcból.

Irtó: egy volt 48-as honvédtüser.

(3)

Isten keze.

Az Ur imádsága után éneklie a család a karácsonyi zsoltárt. De mert nemcsak a hazának, hanem a családnak is gyásza van, nem feledkeznek meg azokról sem, kik a karácsony szent napján bilincsekben szenvednek.

És nem feledkeznek meg a vértanúkról sem, akik már kiszenvettek. Sőt nem feledkeztek meg a csatákban elesett hősookról sem, főleg pedig a huszárörmezterről, kinek most ott kellene ülni köztük, mellette annak a bánatos fiatal asszonynak, ki a zsoltárok éneklése alatt könnyez és ajkai remegnek. Árva feje özvegyen maradt, mert hiányzik a háztól a fiatal vő. Ott nyugszik ő Isaszeg hideg földjében. Meghalt. Drágán fizette vissza életét annak az öt darab vasas németnek, kikkel összetűzött s vele egy földben pihennek.

A fiu ugyan itthon van. Megjött nyomorékan, mert ennek a jobb karját szakította el az ágyugolyó Szolnoknál. De az isteni gondviselés megtartotta őt a családnak.

S még e békés ünneplő család énekében is lázongást látott a falu utcáján ógyelgő zsandár. Bevitte a derék családfőt azért, hogy igazolja, mit énekeltek a szent estén . . . ?

És most végre látogassuk meg elbeszélésünk hőseit. Mit mivelnek ők az 1849. évi szent karácsony estéjén? . . .

Az alföld egy nagy falujában, amely népességre nézve jókora városnak is beillenek, közel a falu széli szalmalmokhoz egy csinos uri házba léptünk. Esteli hét óra van.

Szólnak a templomok összes harangjai, hirdetve az Ur születési ünnepének előestéjét.

A család együtt van.

Benn a szobában három teríték mellett két családtag ül. Az egyik terítéket a ház urnője, a másikat egyetlen 8 éves Jenő fia foglalja el. A harmadiknak még nincs gazdája. (Folyt. köv.)

